

Denetçi doğulur mu yoksa olunur mu?

Denetimde çalışmak finans alanında çalışanlar için zorlu ve mücadelecü bir süreç... Ama bir o kadar da çok yönlü, tatmin edici ve sürekli kişisel gelişim sağlayan bir alan. Deloitte Türkiye'nin yenilikçi denetim yaklaşımını, denetimdeki 20 yıllık kariyerini ve kişisel tavsiyelerini, Denetim Hizmetleri Lideri Zere Gaye Şentürk'ten dinledik.

Zere Gaye Şentürk, Deloitte Türkiye,
Denetim Hizmetleri Lideri

Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

Şentürk: Babam hayatta herkesin bir Gaye'si olmalı der... Ben de "Deloitte'un niye bir Gaye'si olmasın" diyerek :) Boğaziçi Ekonomi'den mezun olurken tüm mezunlar arasında çok popüler olan Audit'i tercih ettim -gerçi, birazdan anlatırım benimkisi biraz daha bilinçli bir tercihti- ve 20 yıldır buradayım.

Şaka bir yana, İstanbul'da veteriner bir anne ve banka müfettişi bir babanın tek çocuğu olarak hayata geldim. Pendik Veteriner Enstitüsü'nün bahçesinde yer alan lojmanlarda birçok çocuğun bir arada olduğu büyük bir aile ortamında büyüdüm. Enstitü deniz kenarında yer alan ve aynı zamanda yazları diğer veteriner ailelerin tatil kampı olarak da hizmet eden bir yer olduğu için, kalabalık ve eğlence benim için eşanlamalı kelimelerdi.

Okulun son sınıfına geçtiğim yaz, bir arkadaşım bana bir denetim şirketinde stajyer arandığını söyledi ve yaptıkları işi anlattı. Farklı şirketlere yapılan ziyaretler, farklı çalışma grupları bana kendimi geliştirmem ve birçok yeni insan tanımam için çok doğru bir fırsat olduğunu hissettirdi. Staj sonrası part-time çalışmaya devam ettim ve yıl sonunda mezun olurken kararım belliydi. Belki müfettiş babamdan gelen genler baskın çıkmıştı, belki de çocukluğumdaki kalabalık, hareketli ve sürekli yeni insanlar tanıdığımız ortama benzediği için büyük bir mutlulukla Deloitte'a katıldım.

Bugün geçmiş 20 yıla baktığımda bunları da yaşadık dediğim çok fazla anı var ama hepsinin içerisinde benim çok sevdiğim insanlar var. Çünkü yaptığımız iş, tek sermayemiz olan insanla yapılan, akıl ve emek yoğun bir iş. Hizmet sunduğumuz müşterilerimizi de bu çembere katarak, bu kadar büyük bir ailenin parçası olmaktan son derece mutlu ve gururlu olduğumu söylemek istiyorum.

Hizmet sunduğumuz müşterilerimizi de bu çembere katarak, bu kadar büyük bir ailenin parçası olmaktan son derece mutluluk ve gurur duyuyorum.

Yeni dönemde denetim hizmetlerinde öncelikleriniz, hedefleriniz neler? Sizce Deloitte Türkiye, denetimde hangi özellikleriyle farklılaşıyor?

Şentürk: Deloitte olarak 30 yılı aşkın süredir Türkiye’de hizmet veriyoruz. Bunca yıldır uluslararası tecrübemizle Türkiye’nin gelişen ekonomik faaliyetlerine katkı sağlamaktan büyük mutluluk ve keyif aldık. Müşterilerimize verdiğimiz değer ve sunduğumuz hizmetlerle sektörün bir numaralı denetim firması haline geldik; bu, sadece çok çalışarak değil, çok iyi bir insan gücünü yetiştirerek gerçekleşti.

Bu noktaya gelmemizde, en iyi çalışanları istihdam edebilmemiz, ekip arkadaşlarımızı iyi ve düzenli eğitimlerle donatmamız ve müşterimizden ve global ağımızdan elde ettiğimiz deneyimlerle zenginleşmemiz büyük rol oynadı.

Peki yeni dönemde bizleri neler bekliyor? Rekabetin sürekli arttığı, bilgi ve teknolojinin bu kadar serbest dolaşabildiği bir dünyada, bizlerin yerinde durması mümkün değil. İşimizin merkezinde insan var. Bu yeni dönemde insana verdiğimiz önemi ve değeri artırmakta kararlıyız; bu hem müşterilerimiz, hem çalışanlarımız için geçerli...

Müşterilerimiz için kendimizi gerçek bir iş ortağı olarak konumluyoruz. Bağımsızlık kurallarını ve gerekliliklerini koruyarak, müşterilerimizin işini onlar kadar anlamaya özen gösteriyoruz. Böylece daha proaktif olabiliyoruz; müşterilerimizin günlük hayatta belki takip edemeyecekleri konuları onlar adına takip ederek fark yaratmayı amaçlıyoruz.

Örneğin, *Pusula* adındaki yeni hizmetimiz sayesinde şirketlerin tüm verilerini denetim yaklaşımımıza çok kısa sürede entegre edebiliyor, sektör karşılaştırmaları yaparak odaklanmamız gereken alanları hızla

tespit edebiliyor, denetim ve veri analizini birleştirerek, haftalarca sürececek işlemleri saatlere indirebiliyoruz.

Çalışanlarımıza ise her zaman daha iyisini sunmak ve onlarla daha mutlu ve kalabalık bir aile olmak için önemli projelerimiz var. Sonuçta Türkiye’nin en iyi yetişmiş, alanında en tecrübeli ve en donanımlı denetim ekibine sahibiz ve bunu geliştirmeye devam etmek benim birincil Gaye’m. :)

Deloitte, Türkiye’de 30 yılı aşkın süredir Türkiye’de... Şirketin bugün gelmiş olduğu noktayı nasıl değerlendirirsiniz?

Şentürk: Mars’ta üs kurmak gibi... Türkçe çevirisi olmayan uluslararası denetim standartlarında bağımsız denetim yapmak, Türkçe çevirisi olmayan uluslararası finansal raporlama standartlarına uygun olarak hazırlanmış finansal tabloları denetlemek... Hem de bunları bilgisayarların ve böylesi online bir dünyanın olmadığı, içinde hesap makinesi dışında teknolojik hiçbir alet olmayan çantalarla sahaya çıktığınız bir dünyadan, *Pusula* gibi araçlarla denetim yapabilmek başka türlü açıklanamaz herhalde.

Denetim Hizmetleri Bölümü olarak, insanın merkezde olduğu ve bununla birlikte inovasyonu odak noktamıza aldığımız bir gelecek planlıyoruz. Denetim yaklaşımımızdaki en önemli farkımız; gerçekten insana ve teknolojiye yaptığımız yatırım.

Şirkete girdiğimde 100 kişi varken bugün mevcut çalışan sayımız 1200’ün üzerinde. Müşteri sayımızdaki artış da bir o kadar... Varoluş amacını *iz bırakarak bir etki yaratmak* olarak tanımlayan bir şirket olarak dokunduğumuz her paydaşa olabilecek en yüksek değeri yaratmayı amaçlıyoruz. Bu ise, her geçen yıl sorumluluğumuzun artması demek. Daha inovatif, daha verimli, daha katma değerli işler sunmaya çalışan bu kadar başarılı bir topluluğun parçası olmak gerçekten büyük bir keyif.

Deloitte Türkiye’de çalışanların %80’ini Y Kuşağı oluşturuyor. Özellikle Denetim Hizmetleri bölümünde genç kuşakla çok yakın çalışıyorsunuz. Yeni kuşağın özelliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Şentürk: Ülkenin en iyi üniversitelerinden, her sene 100-130 arasında yeni mezunu denetim hizmetleri bünyesine katıyoruz. Bu gençlerin, Türkiye’nin geleceğinde çok önemli görevler üstlenecek yüksek potansiyele sahip gençler olduklarına inanıyoruz. Yeni mezunlara bu kadar çok fırsat sağlayan sayılı şirket vardır; bu yönümüzle çok önemli bir misyon üstlendiğimizi düşünüyorum. Genç ve yaratıcı beyinleri, Türkiye’nin önde gelen şirketlerini denetleyebilecek seviyeye getirmek gerçekten muazzam bir iş. “On the job training” yani “iş yerinde yaşayarak öğrenme” konusunda iddialıyız diyebilirim. Her çalışanımızın eğitim planını oluşturuyoruz ve yalnızca teknik değil, yönetsel becerilerinin de gelişimine özen gösteriyoruz.

Şentürk ailesi: Cem, Hilmi, Gaye ve Suna

Y kuşağı ile ilgili birçok şey okuyor ve dinliyoruz. Genel algı; yönetimi zor, aceleci ve talepkar vs. oldukları yönünde... Ama ben böyle bakmıyorum. Belki her yıl yüzlerce genci bünyemize dahil etmemizden, bir Y kuşağı şirketine dönüştüğümüz içindir. Aksine ben gençlik enerjisinin bizleri çok daha dinamik kıldığına inanıyorum.

Y Kuşağı çalışanlarının eğitimlerinin gerçekten çok iyi olduğunu ve donanımlı olduklarını düşünüyorum. Kesinlikle bizim kuşağımızdan çok daha iyi yetişerek çalışma hayatına başlıyorlar. Teknoloji başta olmak üzere, okurken sahip oldukları imkanlar çok yönlü ve gelişmiş. Mezun olmadan çok çeşitli şirketlerde, farklı ülkelerde, hatta farklı kıtalarda okumuş ya da çalışmış yeni mezunlarımız var...

Gençler, iş yapış şeklimizi ve yaklaşımlarımızı dönüştürüyor. Biz onlar sayesinde her alanda teknolojik gelişimi odak noktasına koyuyoruz. Özellikle son üç senedir inovasyon konusunda çok yoğun çalışıyor ve bu alanda ciddi yatırımlar yapıyoruz. Geleceğin denetim anlayışını oluşturmak ve bu alanda öncü olmak için çalışıyoruz.

Yeni kuşakla ilgili iyileştirmeye açık olduklarını düşündüğüm en önemli özellik ise sabırlı olmak. "Tecrübe" Google'dan bulunamıyor, zamanla kazanılıyor. Kendi işini yapmak isteyen biri için de, profesyonel

kariyer yapmak isteyen biri için de gerekli olan şey *tecrübe*. Bunun içerisinde yer alan çevre edinme ve iletişim becerilerini geliştirme ancak deneyimleyerek kazanabileceğiniz özellikler... Biz bu konuda hiçbir yerde olmayan bir deneyim yaşıyoruz. Bilginin yanı sıra, farklı ekipler ve farklı şirketlerle çevre ve iletişim becerilerini de geliştiriyoruz.

Aynı zamanda ne iş yaparsanız yapın başarılı olmak için şart olan bir şey var: "Kendini adanmak..." Örneğin, finans alanında kariyer yapmak isteyenlerin, bu alanda en az 4-5 sene çalışmış olması gerektiğine inanıyorum.

Denetimde çok fazla sektör görmek, farklı sektörlerin farklı gerçekliklerine ve dinamiklerine hakim olmak size çok şey kazandırıyor. Burada hem iyi bir takım çalışanı olmayı, hem de ekibi iyi yönetebilmeyi öğreniyorsunuz.

Okuldan sonraki master programı gibi, denetimde çalışmak da bir okul. Ancak 4 yılın sonunda finansal taraftaki büyük resmi görmeye başlıyor ve sektörlerin gerçeklerini daha iyi analiz etme yetisine sahip olabiliyorsunuz.

Sizce denetim alanında çalışmanın en zorlu ve en tatmin edici yönleri neler?

Şentürk: Denetim insanların tabiatına ya uyuyor ya da hiç uymuyor. Kendi kariyerimde, denimin gerçekten insanı geliştiren taraflarını çok sevdim. Yaptığım işin bir anlam ifade ettiğini ve bir amaca hizmet ettiğini hissedebildim.

Denetimde, takımın önce bir parçası, yavaş yavaş da yöneticisi olmaya başlıyorsunuz. Bu sizi çok yönlü geliştiriyor çünkü kişileri, zamanı, durumları, hatta krizleri yönetmeyi öğreniyorsunuz. Mesleki açıdan yalnızca teknik tarafınızı değil, yönetsel becerilerinizi de geliştirme olanağı buluyorsunuz. Aynı zamanda çok fazla sektör görmek, farklı sektörlerin farklı gerçekliklerine ve dinamiklerine hakim olmak size çok şey kazandırıyor. Zorlu taraflarının ise; zaman, kaynak ve ilişki yönetimi olduğunu söyleyebilirim.

Her yıl, Türkiye'nin geleceğinde çok önemli görevler üstlenecek yüksek potansiyele sahip gençleri bünyemize katıyoruz. Onların, Türkiye'nin önde gelen şirketlerinde yönetici konumuna gelmelerine katkı sağlamak muazzam bir iş.

Kendinize kalan zamanı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Şentürk: İlk yıllarınızda da, şirket ortağı olduğunuzda da çok yoğun bir şekilde çalışma hayatınız devam ediyor. Sadece odaklandığınız konular değişiyor. Ama ben hayatı iş ve özel hayat diye ikiye ayırmıyorum. Tek hayatımız var. Ve bunu olabildiğince güzel yaşamak için kendimizi biraz zorlamamız gerekiyor.

İşlerim de, çocuklarım ve ailem de, hepsi öncelikli olabiliyor. Hafta sonum bana aittir, işle ilgili bir şey konuşmam gibi bir felsefem hiçbir zaman olmadı. Benden beklenen bir şey varsa yaparım, telefonum çalarsa açarım. İlk çocuğum sonrası 6 ay izin almıştım. Tabii eşimi alışık olmadığı şekilde gün içinde aramaya başlayınca, eşim "Senin de çalışmadığın halin hiç çekilmiyor" dedi ve ikinci çocuğum sonrası 3 ayda döndüm. Çünkü ben çalışmayı, özellikle burada çalışmayı seviyorum. Eve kapalı kalmak ruhuma iyi gelmiyor. Her şeyin bir dengesi var tabii ki, her şeyi dolu dolu yaşamamın mümkün olduğuna inanıyorum.

Suna ve Cem Şentürk

Gezmeyi, özellikle içinde deniz ve güneş olanlarını çok seviyorum. En azından gitme fikrini! Hiçbirine gidemesem de aynı anda 4 program yapabilirim ve her programa da bir sürü insan çağırabilirim. Eşim artık alıştı, "hangisine gideceksen bana da haber ver, uyarırsa gelirim" diyor. Onun dışında sinema, spor ve arkadaşlarım ile buluşup sohbet etmek gibi çok klasik zevklerim var ama sanırım en çok ailemle birlikte vakit geçirmekten hoşlanıyorum. Kızım şimdi büyüdü; onunla aynı ayakkabıları giymeye başladık, birlikte alışverişe çıkmak, sinemaya gitmek, kız kızı sohbet etmek gayet keyifli... Ayrıca 10 yıl aradan sonra bir çılgınlık yapıp ikinci çocuğu yaptık, oğlumla vakit geçirmek çok komik ve eğlenceli.

Yeni başlayanlara en can alıcı tavsiyeleriniz neler olur?

Şentürk: Her şeyden önce hayatta mutlu olmaları gerektiğini söylerim. Bence mutlu olmak bir durum değil, bir duruş. Sizin hayata karşı olan duruşunuz belirler mutluluğunuzu. Ben hayatta her zaman mutlu olmayı seçtim, bunda babamın küçükken bana sık sık okuduğu F. Nafiz Çamlıbel'e ait "Kızıma" şiirinden kısa bir dördlüğün büyük etkisi var:

*Neşeli ol, neşeli,
Varsın desinler deli!
Eğlenmeli, gülmeli
Her gün, her zaman, kızım.*

Deloitte ile ilgili ise burasının müthiş bir okul olduğunun altını çizmek isterim. Herkes iş hayatına bir yerlerde başlıyor. İlk 5 yılda çalıştığınız şirket ve yöneticiler o kadar önemli ki potansiyelinizi açığa çıkarmak için... Ama bu noktada maalesef çok fazla kayıp yaşanıyor. Deloitte ailesine katılanların ise kendilerini geliştirmeleri için inanılmaz güzel imkanlar var. Başka şirketlerde 5 yılda almaları zor olan eğitimleri bir yılda veriyoruz, sahada birçok farklı şirketin uygulamalarını gözlemleme imkanının yanı sıra, takım çalışması ve ekip yönetimi konusunda kendilerine her yıl artan bir sorumluluk ve gelişim imkanı tanınıyor. Bu imkanların değerini bilerek kendilerini geliştirmek için çaba sarf etmeyi asla bırakmamalarını söylemem gerek. İş yükü, yüksek beklenti, zaman baskısı vs. belki çok zorlanıyorlar ama bütün bunlar çok sağlam bir altyapı kazandırarak onları geleceğe hazırlıyor. Onların geleceği, bizim de geleceğimiz. Bu nedenle onları en az onlar kadar -ve hatta daha çok- düşündüğümüzü tüm samimiyetimle bilmelerini isterim.

Gençlere, her şeyden önce, hayatta öncelikle mutlu olmaları gerektiğini söylerim. Bence mutlu olmak bir durum değil, bir duruş.